
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
Інститут зрошуваного землеробства

ВСЕУКРАЇНСЬКА
науково-практична конференція

"СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ НА
ЗРОШУВАНИХ ЗЕМЛЯХ"

14-16 червня 2012 р.

м. Херсон

УДК: 167.1:631.153.3 (477.72)

Ркомендовано до друку Вченою радою Інституту зрошуваного землеробства
НААН (протокол № 6) від 20 червня 2012 року.

Стан та перспективи виробництва сільськогосподарської продукції на зрошуваних землях: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (Херсон, 14-16 червня 2012 р.). – Херсон: Айлант, 2012. – 80 с.

14-16 червня 2012 року Інститутом зрошуваного землеробства НААН було проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Стан та перспективи виробництва сільськогосподарської продукції на зрошуваних землях».

Матеріали конференції висвітлюють нові тенденції розвитку аграрної науки з питань зерновиробництва та можливість доведення розробок вчених до рівня інновацій в сучасних умовах господарювання.

Матеріали призначені для науковців, аспірантів, спеціалістів сільського господарства.

Відповідальна за випуск – Пілярська О.О.

Адреса редакційної колегії:
Інститут зрошуваного землеробства НААН
сел. Наддніпрянське, м. Херсон, 73483
Тел. (0552) 36-11-96, факс: (0552) 36-24-40,
E-mail: izpr_ua@mail.ru
www.izpr.org

© Інститут зрошуваного землеробства НААН, 2012

УДК 635.342:631.674.6:632.954

О.А. КОВАЛЕНКО – кандидат с.-г. наук, доцент
М.М. КОРХОВА
С.І. КРИВОВ
Миколаївський державний аграрний університет

ВПЛИВ ГЕРБИЦИДІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА СОБІВАРТІСТЬ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ ПРИ КРАПЛИННОМУ ЗРОШЕННІ

Серед овочевих рослин, які вирощують на півдні України, капуста білоголова є однією із найпоширеніших. Технологія вирощування її базується на використанні високопродуктивних сортів та гібридів, проведенні зрошення, застосуванні мінеральних добрив та засобів захисту рослин. Краплинне зрошення дає можливість суттєво зменшити витрати поливної води і створює оптимальні умови для росту і розвитку капусти. Але поряд з цим, вирощування капусти потребує великих капіталовкладень. Основні затрати йдуть на ручну працю, яка на сьогоднішній день складає більше, ніж 50 % собівартості вирощеної продукції.

Виходячи з цього постає питання вивчення впливу гербицидів на показники продуктивності та собівартості культури капусти білоголової при краплинному зрошенні.

Дослідження проводилися упродовж 2010-2011 років у ЧП «Лани Таврії» (Херсонська область) за умов крапельного зрошення. Технологія вирощування культури в досліді була загальноприйнятною для даного регіону.

Матеріалом для дослідження був гібрид капусти білоголової Муксума F1. За вегетаційний період було проведено 60-70 поливів з витратанням води від 70-120 м³/га. Досліджувалися 3 варіанти обробки гербицидами: Деметра в нормі 0,3 та 0,5 л/га та Деметра 0,3 л/га + Лонтрел 0,2 л/га в порівнянні з ручною прополкою. Результати досліджень показали, що вплив хімічної обробки на масу головки капусти незначний і коливається в межах від 0,03 кг до 0,22 кг. Вага головок при ручному обробітку в середньому становила 2,75 кг, оброблених гербицидами - 2,61 кг. Найвищу вагу мала капуста при обробці баковою сумішшю препаратів. В результаті, найбільші витрати були понесені при використанні ручної праці - 1120 грн./га, а найменші - при застосуванні гербициду - від 188 до 268 грн./га. Внесення препарату Деметра нормою 0,3 л/га не знищував повністю бур'яни, в результаті чого необхідне було додаткове застосування ручної праці, що призводило до збільшення витрат. Тому застосування бакової суміші гербицидів Деметра нормою 0,3 л/га та Лонтрел нормою 0,2 л/га забезпечували отримання капусти з масою головки в 2,72 кг та витратах в 268 гривень на 1 гектар.

Таким чином, проведені дослідження свідчать про економічну доцільність застосування бакової суміші з гербицидів Деметра нормою 0,3 л/га та Лонтрел нормою 0,2 л/га при вирощуванні капусти білоголової за умов краплинного зрошення та економії 852 грн./га в порівнянні з ручною прополкою культури.

ЗМІСТ

ВОЖЕГОВА Р.А., МАЛЯРЧУК М.П. – МОЖЛИВОСТІ ЗЕРНОВОЇ НИВИ НА ЗРОШУВАНИХ ЗЕМЛЯХ УКРАЇНИ	3
УШКАРЕНКО В.О. – ВНЕСОК ЕКОЛОГО-МЕЛІОРАТИВНОЇ НАУКОВОЇ ШКОЛИ В ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗРОШУВАНИХ ЗЕМЕЛЬ СУХОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	5
ВІЛЬДМАН І.Л. – ОЦІНКА НЕСТАЧІ ВОДНИХ РЕСУРСІВ ПРИРОДНИХ ПОВЕРХОНЬ У МЕЖАХ РІЧКОВИХ БАСЕЙНІВ.....	7
КОКОВІХІН С.В. – ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ РЕЖИМІВ ЗРОШЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ РІЗНИХ МЕТОДІВ ВСТАНОВЛЕННЯ НОРМ І СТРОКІВ ВЕГЕТАЦІЙНИХ ПОЛИВІВ.....	8
ІДЯТОВ В.А. – ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ РЕЖИМІВ ЗРОШЕННЯ В УМОВАХ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	9
РОМАЩЕНКО М.І., КОВАЛЬЧУК П.І., МАТЯШ Т.В., КОВАЛЬЧУК В.П., БАЛИХІНА Г.А. – СТАН ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАТНОГО ВОДОКОРИСТУВАННЯ В ЗРОШЕННІ	10
ШАТКОВСЬКИЙ А.П., ЧЕРЕВИЧНИЙ Ю.О. – РОЛЬ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ В ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ГАЛУЗІ РОСЛИНИЦТВА	11
ПОПОВ В.М., ВНУКОВА К.В. – НОРМАТИВНО-МЕТОДИЧНА БАЗА ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ВОДОГОСПОДАРСЬКИХ СИСТЕМ	12
ЖОВТОНОГ О.І. – ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТА СТАЛОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗРОШУВАНИХ ЗЕМЕЛЬ.....	13
БАЗАЛІЙ В.В., ГОНТАРУК В.Т. – ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ НАСІННЯ МАТЕРИНСЬКИХ ЛІНІЙ СОНЯШНИКА В УМОВАХ ЗРОШЕННЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	14
БАБІЦЬКИЙ В.В. – ОБГРУНТУВАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ СПОСОБІВ ЗРОШЕННЯ НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ПОКАЗНИКІВ	15
ДЕХТЯР О.О. – ПІДВИЩЕННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНОЇ НАДІЙНОСТІ ГТС ЗРОШУВАЛЬНИХ СИСТЕМ – НЕОБХІДНІСТЬ СЬОГОДЕННЯ	16
ДАНИЛЕНКО Ю.Ю. – МЕЛІОРАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗРОШУВАНИХ АГРОЛАНДШАФТІВ	17
ВЛАСОВА О.В., ШЕВЧЕНКО А.М. – ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ ЗРОШУВАНИХ ЗЕМЕЛЬ ЗА ПОКАЗНИКОМ ВМІСТУ ВОЛОГИ У РОСЛИННОМУ ПОКРИВІ	18

ШЕВЧЕНКО А.М., БОЖЕНКО Р.П. – ЗБЕРЕЖЕННЯ СТІЙКОСТІ ГРУНТІВ – ОСНОВНА ТЕХНОЛОГІЧНА ВИМОГА СУЧАСНОГО ЗРОШЕННЯ	19
ДІДЕНКО Н.О. – ВПЛИВ УМОВ ВОДОЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ НА СТАН РОДЮЧОСТІ ГРУНТІВ НА ПРИКЛАДІ ДП ДГ «АСКАНІЙСЬКЕ» ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	20
КОЗАЧЕНКО О.А., СОРОКА Ю.В. – ОПТИМІЗАЦІЯ ГАЛУЗЕВОГО ВИРОБНИЦТВА В ЗОНІ ЗРОШЕННЯ	21
МОРОЗОВ Р.В., ДУДЧЕНКО В.В. – СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ РИСІВНИЦТВА В УКРАЇНІ	22
НАЙДЬОНОВ В.Г., ІВАНІВ М.О. – МІНЛИВІСТЬ УРОЖАЙНОСТІ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ РІЗНИХ ГРУП СТИГЛОСТІ В ЕКОГРАДІСНТАХ	23
МОРОЗОВ О.В., НЕСТЕРЕНКО В.П. – ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ЕКСПОНЕНЦІАЛЬНОГО ЗГЛАДЖУВАННЯ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ДИНАМІКИ ЗАГАЛЬНОЇ ЗАСОЛЕНОСТІ ГРУНТІВ	25
МОРОЗОВ В.В., КОЗЛЕНКО Є.В. – ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ПОЛИВНОЇ ВОДИ В ІНГУЛЕЦЬКОМУ МАГІСТРАЛЬНОМУ КАНАЛІ	26
ГАЙДАБУРА О.М., ЛАДИЧУК Д.О. – ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ГРУНТІВ ЧАПЛИНСЬКОГО ЗРОШУВАНОВОГО МАСИВУ	27
МОРОЗОВ В.В., БЕЗНІЦЬКА Н.В. МЕЛЬНИЧУК С.І. – АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ РОКІВ АТМОСФЕРНИМИ ОПАДАМИ ЗА ПЕРІОД ЗРОШЕННЯ В СУХОСТЕПОВІЙ ЗОНІ УКРАЇНИ	29
КОВАЛЕНКО О.А., КОРХОВА М.М., КРИВОВ С.І. – ВПЛИВ ГЕРБІЦИДІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА СОБІВАРТІСТЬ КАПУСТИ БІЛОГОЛОВОЇ ПРИ КРАПЛИННОМУ ЗРОШЕННІ	31
ДУДЧЕНКО К.В. – ВИКОРИСТАННЯ ДРЕНАЖНО-СКІДНИХ ВОД ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА РИСУ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	32
МУНТЯН Л.В., ВОЖЕГОВА Р.А. – ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СПОСОБУ ОБРОБІТКУ ГРУНТУ ПІД СІВБУ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В УМОВАХ РИСОВОЇ СІВОЗМІНИ	34
ГАЛЬЧЕНКО Н.М. – ПРОДУКТИВНІСТЬ АГРОФІТОЦЕНОЗІВ БАГАТОРІЧНИХ ТРАВ НА ОСНОВІ СЕЛЕКЦІЙНИХ СОРТІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ	35
ГРАТИЛО О.Д., ПЕТРИЧУК Л.І., ГОЛОБОРОДЬКО С.П. – СОРГОВІ КУЛЬТУРИ У ПІВДЕННОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ	36

Наукове видання

**СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ЗРОШУВАНИХ ЗЕМЛЯХ**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Херсон, 14-16 червня 2012 року

Відповідальний за випуск – Пілярська О.О.
Технічний редактор – Дудченко С.Г.

Підписано до друку 02.07.2012.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Друк різнографія.
Гарнітура Arial. Умовн. друк. арк. 5,0. Наклад 300.

Віддруковано у ТОВ "Айлант"
Свідомство про реєстрацію ХС №1 від 20.08.2000 р.
73000, Україна, м.Херсон, пров. Пугачова, 5.
Тел. 26-67-22, 49-33-48.